

**ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת ה-20**

القاضي سليم جبران

رئيس لجنة الانتخابات المركزية

ירושלים, כ"ב באלול התשע"ג
28 באוגוסט 2013

השופט סלים ג'ובראן

יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית

תר"מ 86/20

העותר: מר יעקב ממן – ראש המועצה המקומית כוכב יאיר-צור יגאל

נגד

המשיבים: מר שימי אליאל

בקשה למתן צו מניעה לפי סעיף 17ב לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959 (להלן: חוק הבחירות)

החלטה

1. בעתירה שלפניי, מבקש העותר (ראש המועצה המקומית כוכב יאיר-צור יגאל) כי יינתן צו מניעה נגד אירוע בחירות שמתכנן לערוך המשיב במרכז היישוב כוכב יאיר – "שטח ציבורי ליד הפארק האתגרי של היישוב ובחניה הצמודה לו המשמשת בעיקר את באי בית העלמין שביישוב" (סעיף 3א לעתירה). לטענתו, "בכוכב יאיר, ככל הידוע, מעולם לא התכנסו כנסי בחירות בשטחים ציבוריים וככל הידוע המועצה בהחלטותיה משנים עברו, אסרה קיום של כנסי בחירות בשטחים ציבוריים" (סעיף 3ב לעתירה). לפיכך, לטענתו, קיום הכנס במקום זה נוגד את סעיף 2א לחוק הבחירות.

עמוד 1 מתוך 4

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 91950
العنوان: مجمع بن غوريون, أورشليم القدس, 91950

טלפון, هاتف: 02-6753407, פקס, فاكس: 02-5669855 Fax:

2. עוד טוען הוא כי במודעות המפרסמות את אירוע הבחירות, נכתב כי במהלכו יוגש כיבוד, וזאת בניגוד לסעיף 8 לחוק הבחירות.

3. ביקשתי את תגובת המשיב. בתשובתו, נאמר כי הוא מתכנן לערוך את האירוע "בקרחת יער הממוקמת בצמוד לשביל הפטרולים בגבול הדרום-מזרחי של הישוב ולא בפארק האתגרי ובחניה הצמודה לו" (סעיף 5 לתשובה). לטענתו, מדובר במקרקעין שהועמדו לצרכי הציבור, אשר הועמדו על ידי המדינה לראש הרשות המקומית, ולפיכך סעיף 2א לחוק הבחירות אינו חל בעניינם. עוד טוען הוא כי הסעיף מבקש להגביל שימוש של נבחרי ציבור במשאבי ציבור, ולפיכך אינו חל עליו.

4. לעניין הכיבוד, טוען הוא כי מדובר באירוע קהילתי פתוח לתושבי הישוב, ולפיכך תושבי הישוב התנדבו להביא כיבוד.

א. המסגרת הנורמטיבית

5. סעיף 2א לחוק הבחירות קובע איסור שימוש בנכסי ומשאבי כספי ציבור "בקשר עם תעמולת בחירות". הקביעה אם פרסום הוא בגדר תעמולת בחירות נקבע על פי מבחן הדומיננטיות (בג"ץ 869/92 זילי נ' יו"ר וועדת הבחירות המרכזית, פ"ד מו(2) 692, 704 (1992)). ככל שמועד הבחירות קרוב יותר למועד פרסום, ניטה יותר לדעה כי מטרתו הדומיננטיות היא להשפיע בעקיפין על הבוחר.

6. באבעיה בעניין עיריית "פתח-תקוה" (22.7.2013) (להלן: עניין "פתח-תקוה"), קבעתי לעניין סעיף 2א כי "לגישתי, הוראת סעיף 2א לחוק מתפרשת על כל תעמולת בחירות הנעשית תוך שימוש במשאבי ציבור, ללא תלות בשאלת זהותו של מבצע התעמולה. ראשית, זוהי הפרשנות העולה במישרין מלשון החוק, שאינו מגביל עצמו ל'נבחרי ציבור' בלבד. שנית, פרשנות זו אף עולה עם תכלית החוק".

7. סעיף 2א(1) לחוק הבחירות קובע סייג לאיסור בשימוש במשאבי ציבור, על פיו "שימוש, בתמורה או שלא בתמורה, באולמות ובמקומות פומביים פתוחים העומדים כרגיל לשימוש כאמור". בית המשפט העליון קבע כי בכל הנוגע לביצוע תעמולה

במקומות פתוחים לכלל הציבור "שימוש במקרקעי הציבור כשלעצמו אין בו פסול, כל עוד אין בו כדי שימוש לרעה או ניצול מעמד מיוחד של המשתמש, וכשם שלא יעלה על הדעת לאסור את תעמולת הבחירות בכיכר העיר, אין למנוע פעולה הפתוחה לכל מפלגה פוליטית, ובלבד שלא יתקיים ניצול לרעה כאמור" (בג"ץ 1094/06 הליכוד תנועה לאומית ליברלית נ' ועדת הבחירות המרכזית (6.2.2006) (להלן: פרשת הליכוד)).

8. סעיף 8 לחוק הבחירות קובע איסור על קיום תעמולת בחירות "מלווה תכניות בידור, לרבות הופעות של אמנים, נגינה, זמרה, הצגת סרטים ונשיאת לפידים [...] לא תהא תעמולת בחירות קשורה במתן מתנות, ופרט למסיבות בבתים פרטיים לא תהא קשורה בהגשת מאכלים או משקאות משכרים".

9. תכליתו של הסעיף היא שמירה על טוהר הבחירות, מתוך החשש כי בוחר יראה במופע בידור או בהגשת כיבוד או במתן מתנה טובת הנאה. בכך, קיים חשש להטיה בלתי לגיטימית של אופן הצבעתו (ראו: תב"כ 11/19 קפל נ' רשימת הליכוד – ישראל ביתנו (3.1.2013), השופט א' רובינשטיין); תר"מ 87/03 רייך נ' מדמוני (2.10.2003), השופטת ד' דורנר; תר"מ 73/20 שחר נ' טל (18.8.2013)).

10. בחינה אם אירוע מסוים אשר כולל מופע בידור, כיבוד או מתנות הוא בגדר "תעמולת בחירות" תיקבע בהתאם למבחן הדומיננטיות, על פי העקרונות שהוצגו לעיל. לגישתי, כפי שחזרתי ואמרתי פעמים רבות, יש לנקוט בכל הנוגע לתעמולת בחירות אסורה בגישה מחמירה, ולא לאפשר את פרסומה – בבחינת "אם יש ספק אין ספק" (ראו לדוגמא: תר"מ 15/20 דויד נ' בוטקילה (13.6.2013)).

ג. דיון והכרעה

11. דין העתירה להידחות.

12. ראשית לעניין טענתו של המשיב כי סעיף 2א לחוק הבחירות אינו חל עליו, משום שהוא אינו נבחר ציבור, יש לדחות טענה זו כאמור לעיל בסעיף 6 להחלטתי זו.

13. לגופם של דברים, מהעתירה והתשובה לה עולה כי האירוע עתיד להתקיים בשטח ציבורי פתוח. כאמור לעיל, שטח ציבורי פתוח – אשר זמין לכל המתמודדים

באופן שווה – הוחרג מפורשות מגבולותיו של סעיף 2א בחוק, וזאת בסעיף 2א(1) לו. נוכח העובדה כי המשיב הוא בגדר מתמודד ואינו מחזיק בתפקיד ציבורי, ניתן להניח כי השימוש לא יהווה ניצול לרעה של הכוח שבידיו. לפיכך, אינני רואה מניעה (בכל הקשור לחוק הבחירות) לקיים את האירוע במקום המתוכנן.

14. לעניין חלוקת הכיבוד באירוע, מהנספח שצירף העותר ומתשובת המשיב, נראה כי מדובר בכיבוד אשר יביאו המשתתפים בהתנדבות ועל דעת עצמם. לפיכך, לא נראה לי כי קיים חשש שהגשתו תתפרש כטובת הנאה מטעם המשיב. ליתר ביטחון, אבקש כי במהלך הנאומים, עובדה זו תובהר למשתתפים באירוע, ואקדים תודה.

סוף דבר

15. לפיכך, העתירה נדחית בזאת. בנסיבות העניין, העותר ישא בהוצאות המשיב בסך של 3,000 ש"ח.

ניתנה היום, כ"ב באלול התשע"ג (28.8.2013).

סלים ג'ובראן
שופט בית המשפט העליון
יושב ראש ועדת הבחירות
המרכזית לכנסת ה-20